

2020

Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Existující výtahy -
Část 80: Předpisy pro zvyšování bezpečnosti existujících výtahů určených pro
dopravu osob nebo osob a nákladů

ČSN
EN 81-80
ed. 2
27 4003

Safety rules for the construction and installation of lifts - Existing lifts -
Part 80: Rules for the improvement of safety of existing passenger and goods passenger lifts

Regles de sécurité pour la construction et l'installation des ascenseurs - Ascenseurs existants -
Partie 80: Regles pour l'amélioration de la sécurité des ascenseurs et des ascenseurs de charge
existants

Sicherheitsregeln für die Konstruktion und den Einbau von Aufzügen -Bestehende Aufzüge -
Teil 80: Regeln für die Erhöhung der Sicherheit bestehender Personen- und Lastenaufzüge

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 81-80:2019. Překlad byl zajištěn Českou agenturou
pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 81-80:2019. It was translated by
the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 81-80 ed. 2 (27 4003) z února 2020.

S účinností od 2021-08-31 se touto normou nahrazuje ČSN EN 81-80 (27 4003) z června 2004, která
do uvedeného data platí souběžně s touto normou.

Národní předmluva

Upozornění na používání této normy

Souběžně s touto normou je v souladu s předmluvou k EN 81-70:2019 dovoleno do 2021-08-31
používat dosud

platnou ČSN EN 81-80 (27 4003) z června 2004.

Změny proti předchozí normě

Proti předchozí normě dochází ke změně způsobu převzetí EN 81-80:2019 do soustavy norem ČSN.

Zatímco ČSN EN 81-70 ed. 2 z února 2020 převzala EN 81-80:2019 schválením k přímému používání jako ČSN oznámením ve Věstníku ÚNMZ, tato norma ji přejímá překladem.

Změny proti ČSN EN 81-80 (27 4003) z června 2004 jsou specifikovány v evropské předmluvě.

Informace o citovaných dokumentech

EN 81-20 zavedena v ČSN EN 81-20 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Výtahy určené pro dopravu osob a nákladů - Část 20: Výtahy pro dopravu osob a osob a nákladů

EN 81-21 zavedena v ČSN EN 81-21 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Výtahy pro dopravu osob a osob a nákladů - část 21: Nové výtahy pro dopravu osob a osob a nákladů v existujících budovách

EN 81-28 zavedena v ČSN EN 81-28+AC (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Výtahy pro dopravu osob a osob a nákladů - část 28: Dálková nouzová signalizace u výtahů určených pro dopravu osob a osob a nákladů

EN 81-58 zavedena v ČSN EN 81-58 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro konstrukci a montáž výtahů - Část 58: Přezkoušení a zkoušky požární odolnosti šachetních dveří

EN 81-72 zavedena v ČSN EN 81-72 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro montáž a konstrukci výtahů - Zvláštní úpravy výtahů určených pro dopravu osob a osob a nákladů - Část 72: Požární výtahy

EN 81-73 zavedena v ČSN EN 81-73 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro montáž a konstrukci výtahů - Zvláštní použití výtahů pro dopravu osob a osob a nákladů - Část 73: Funkce výtahů při požáru

EN 81-77 zavedena v ČSN EN 81-77 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro montáž a konstrukci výtahů - Zvláštní použití výtahů pro dopravu osob a osob a nákladů - Část 77: Výtahy vystavené seismickým podmínkám

EN 81-82 zavedena v ČSN EN 81-82 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro montáž a konstrukci výtahů - Existující výtahy - Část 82: Zlepšení přístupnosti existujících výtahů pro osoby včetně osob se zdravotním postižením

CEN/TS 81-83 zavedena v ČSN P CEN TS 81-83 (27 4003) Bezpečnostní předpisy pro montáž a konstrukci výtahů - Existující výtahy - Část 83: Předpisy pro zvýšení odolnosti proti vandalům

EN ISO 13857:2008 zavedena v ČSN EN ISO 13857:2008 (83 3212) Bezpečnost strojních zařízení - Bezpečné vzdálenosti k zamezení dosahu do nebezpečných prostor horními a dolními končetinami

Upozornění na národní přílohu

Tato norma obsahuje národní přílohu NA, která zohledňuje konstrukční odlišnosti výtahů provozovaných na území ČR, se kterými evropská norma neuvažuje a které ve svém důsledku navozují stejnou úroveň nebezpečí/nebezpečných situací, jaké jsou pro existující výtahy řešeny EN 81-20.

Vypracování normy

Zpracovatel: CTN Unie výtahového průmyslu ČR, IČO 27022200, Ing. Jan Dvořák

Technická normalizační komise: TNK 107 Výtahy, pohyblivé schody a pohyblivé chodníky

Pracovník České agentury pro standardizaci: Ing. Jaroslav Zajíček

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA	EN 81-80
EUROPEAN STANDARD	
NORME EUROPÉENNE	
EUROPÄISCHE NORM	Srpen 2019

ICS 91.140.90	Nahrazuje
EN 81-80:2003	

Bezpečnostní předpis pro konstrukci a montáž výtahů – Existující výtahy –
Část 80: Předpisy pro zvyšování bezpečnosti existujících výtahů určených
pro dopravu osob nebo osob a nákladů

Safety rules for the construction and installation of lifts – Existing lifts –
Part 80: Rules for the improvement of safety of existing passenger and goods passenger lifts

Sicherheitsregeln für die Konstruktion und den Einbau von Aufzügen – Bestehende Aufzüge – Teil 80: Regeln für die Erhöhung der Sicherheit bestehender Personen- und Lastenaufzüge	Regles de sécurité pour la construction et l'installation des ascenseurs – Ascenseurs existants – Partie 80: Regles pour l'amélioration de la sécurité des ascenseurs et des ascenseurs de charge existants
--	--

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2019-03-01.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2019 CEN Veškerá práva pro využití v jakémkoliv formě a jakýmikoliv prostředky

Ref. č. EN 81-80:2019 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Republiky Severní Makedonie, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburku, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

[Evropská předmluva](#)

[Úvod](#)

[1..... Předmět normy](#)

[2..... Citované dokumenty](#)

[3..... Termíny a definice](#)

[4..... Přehled závažných nebezpečí](#)

[4.1..... Závažná nebezpečí, o kterých se jedná v tomto dokumentu](#)

[4.2..... Závažná nebezpečí, která nejsou řešena touto normou](#)

[5..... Bezpečnostní opatření a/nebo nápravná opatření](#)

[5.1..... Obecně](#)

[5.2..... Identifikace nebezpečných situací](#)

[5.3..... Vyhodnocení nebezpečných situací](#)

[5.4..... Klasifikace úrovní priorit](#)

[6..... Ověřování bezpečnostních opatření a/nebo ochranných zařízení](#)

[7..... Informace pro používání](#)

[Příloha A \(normativní\) Bezpečnostní kontrolní seznam pro existující výtahy](#)

Bibliografie.....
..... 30

Národní příloha NA (informativní)31

Evropská předmluva

Tento dokument (EN 81-80:2019) vypracovala technická komise CEN/TC 10 *Výtahy, pohyblivé schody a pohyblivé chodníky*, jejíž sekretariát zajišťuje AFNOR.

Této evropské normě je nutno nejpozději do února 2020 udělit status národní normy a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do srpna 2021.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN 81-80:2003.

EN 81-80:2019 je úplnou revizí normy, která zohledňuje vývoj od vydání EN 81-80:2003 a zkušenost získanou z její aplikace. Hlavní změny mohou být stanoveny takto:

- bylo doplněno jedenáct nových nebezpečí, která jsou nyní pokryta v EN 81-20 nebo která byla stanovena při vyhodnocení rizika;
- kvůli těmto novým nebezpečím bylo změněno číslování, aby se dodržel logický sled nebezpečí sledující pořadí v EN 81-20, ale pro účely sledování číslování nebezpečí v EN 81-80:2003, bylo číslování uvedeno v samostatném sloupci;
- metoda stanovení nebezpečí, vyhodnocení nebezpečných situací a úrovně rizika, stejně jako klasifikace úrovně priorit, včetně filtrovacího postupu, byla přesunuta do kapitoly 5;
- všechny technické požadavky byly zahrnuty do kontrolního seznamu v normativní příloze A, která nyní kombinuje předchozí kapitolu 5 a předchozí kontrolní seznam v příloze A, tato kombinace umožňuje zjednodušení jejího používání;
- tento kontrolní seznam také obsahuje sloupec, ve kterém jsou uvedeny úrovně rizik a další úrovně priorit pro záležitosti ve shodě s EN 81-1:1998 a EN 81-2:1998 nebo záležitosti upravené podle EN 81-80:2003 uvedené ve vztahu k současnému stavu techniky podle EN 81-20.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharsko, Republika Severní Makedonie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Island, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Úvod

Tento dokument byl zpracován pro ustavení metody pro stanovení postupů na národní úrovni pro zvýšení bezpečnosti existujících výtahů. Několik slov pro vysvětlení:

a) Pozadí tohoto dokumentu:

V Evropě se dnes používá více než 6 milionu výtahů (2019) a přibližně 50% bylo instalováno před více než 20 roky.

Výtahy byly instalovány s úrovní bezpečnosti odpovídající době instalace. Tato úroveň je často nižší než současný stav bezpečnostní techniky.

Nová technika, zkušenosti a sociální očekávání vedly k současnému bezpečnostnímu stavu techniky. Toto vedlo k dnešní situaci s různými úrovněmi bezpečnosti způsobující havárie. Avšak uživatelé a pověřené osoby očekávají jednotnou minimální úroveň bezpečnosti kamkoliv jdou.

Kromě toho je tady rostoucí trend prodlužování lidského života a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace očekávají přístup a provedení vhodné pro všechny. Proto je zvláště důležité poskytnout bezpečné prostředky vertikální dopravy pro starší a tělesně postižené osoby.

Obsluha výtahů a v mnoha případech správci budov nejsou už tak znalí, tak je důležité, aby byly k dispozici odpovídající bezpečnostní vlastnosti pro vyprošťování uvězněných osob.

Dále životnost výtahů je delší, než u většiny dopravních systémů a vybavení budovy, což proto znamená, že konstrukce výtahu, provoz a bezpečnost může zůstat za moderní technikou. Jestliže se existující výtahy upraví na současný stav techniky, počet úrazů se velice pravděpodobně sníží (zvláště v budovách s přístupem veřejnosti).

b) Vysvětlení tvorby tohoto dokumentu:

Tento dokument:

- 1) kategorizuje různá nebezpečí a nebezpečné situace, z nichž každá musí být analyzována vyhodnocením rizika;
- 2) zaměřuje se na poskytnutí nápravné činnosti na progresivní a selektivní zdokonalení, krok za krokem, bezpečnosti existujících výtahů pro dopravu osob a osob a nákladů na současný stav bezpečnostní techniky;
- 3) umožňuje provést audit u každého výtahu a stanovit a implementovat postupně bezpečnostní opatření a selektivní opatření podle četnosti a závažnosti jednotlivého rizika;
- 4) vyčísluje vysoká, střední a nízká rizika a nápravná opatření, která se mohou uplatnit v samostatných krocích, aby se rizika snížila.

Mohou být přijatelná jiná provedení předchozích národních předpisů nebo norem, poskytující rovnocennou bezpečnostní úroveň.

c) Používání tohoto dokumentu:

Tento dokument se může používat jako návod pro:

- 1) národní autority ke stanovení vlastního programu postupné implementace prostřednictvím filtračního procesu (viz kapitolu 5) rozumným a praktickým způsobem^[1] spočívající na úrovni rizika (např. vysoké, střední, nízké) a na sociální a ekonomické dohodě;
- 2) majitele, aby mohly dodržet svoji odpovědnost podle existujících předpisů;
- 3) servisní společnosti a/nebo inspekční orgány pro informaci majitelů o úrovni bezpečnosti jejich zařízení a navržení opatření ke snížení rizika;
- 4) majitele pro úpravu existujících výtahů dobrovolně podle 3., jestliže neexistují předpisy.

POZNÁMKA 1 Majitel zařízení: fyzická nebo právnická osoba, která má právo disponovat zařízením a má odpovědnost za jeho provoz a užívání.

Pro provedení auditu zařízení existujícího výtahu se může použít příloha A tohoto dokumentu ke stanovení nebezpečí a nápravných činností. Avšak tam, kde se zjistí nebezpečná situace, o které se nejedná v tomto dokumentu, mělo by se provést samostatné vyhodnocení rizika. Toto vyhodnocení rizika by mělo být provedeno podle EN ISO 14798.

POZNÁMKA 2 Profily rizik podle EN ISO 14798 byly lehce upraveny, aby určovaly různé priority pro úpravu záležitostí u existujících výtahů závislých na úrovních rizik existujících prostředků (viz 5.3 a 5.4). Úroveň pravděpodobnosti D se zabývá širokým rozsahem pravděpodobností mezi úrovněmi C a E. Z tohoto důvodu největší počet rizik existujících výtahů by spadalo do úrovně D., Proto úroveň D byla rozdělena ve tři menší subúrovně C-D, D a D-E. Větší pravděpodobnosti C-D, které by mohly vést k většímu počtu havárií, byly zařazeny do C, a proto se uvažuje s vyšší prioritou pro četnější 1 a 2 a se střední prioritou pro četnost 3. Nižší pravděpodobnosti D-E, kde se může očekávat jenom velmi málo havárií blízko E, se uvažují se střední prioritou mezi vysokou 1 D a nízkou 1 E a s nízkou prioritou pro četnost 2 tak jako pro 2 E.

1 Předmět normy

Tento dokument uvádí metodu pro zvýšení bezpečnosti existujících výtahů s cílem dosažení odpovídající úrovně bezpečnosti, jaká je u nově instalovaných výtahů, s využitím současného stavu bezpečnostní techniky.

POZNÁMKA: Podle situace, např. podle provedení budovy atp., se nemusí ve všech případech podařit dosáhnout současného stavu bezpečnostní techniky.

Tento dokument platí pro trvale namontované výtahy pro dopravu osob nebo osob a nákladů s trakčním nebo s kinematicky vázaným pohonem nebo hydraulickým pohonem, obsluhující stanovené úrovně stanic, mající klec konstruovanou k dopravě osob nebo osob a nákladů a pohybující se mezi vodítky, které nejsou od svislice odkloněny o více než 15°.

Tento dokument zahrnuje zvýšení bezpečnosti existujících výtahů pro:

- a) cestující;
- b) pracovníky servisních firem a inspekčních orgánů;
- c) osoby nacházející se mimo šachtu, strojovnu a prostor pro kladky (ale v bezprostřední blízkosti těchto prostor);
- d) další oprávněné osoby.

Tento dokument neplatí pro:

- e) výtahy s jinými hnacími systémy než byly uvedeny;
- f) zdvihací zařízení jako jsou oběžné výtahy, důlní výtahy, divadelní zdvihadla, zařízení se samočinným vyklápěním, stavební výtahy a zdvihadla, lodní zdvihadla, plošiny pro dobývání nebo vrtání na moři, zařízení pro stavby a údržbu;
- g) zařízení, u kterých je sklon vodítek větší než 15° ke svislici;
- h) zdvihací zařízení se jmenovitou rychlostí menší nebo rovnou 0,15 m/s;
- i) bezpečnost při dopravě, montáži, opravách a demontáži výtahů.

Tento dokument se však může v těchto případech použít jako podklad.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.

---

[1] Rozumný a praktický způsob je stanoven takto: "Při rozhodování o tom, co je proveditelné, by se měla zvážit závažnost rizika úrazu vzhledem k obtížnosti a nákladům na odstranění nebo

snížení tohoto rizika. Tam, kde obtížnost a náklady jsou vysoké a pečlivé posouzení rizika ukazuje, že je srovnatelně málo důležité, není nutné něco podnikat. Opačně, pokud je riziko vysoké, je nutno něco podniknout za každou cenu.“